

Nationellt skogsprogram för Sverige – presentation av ett regeringsuppdrag

KSLA 2013-11-14

Jimmy Lundblad

Gerben Janse

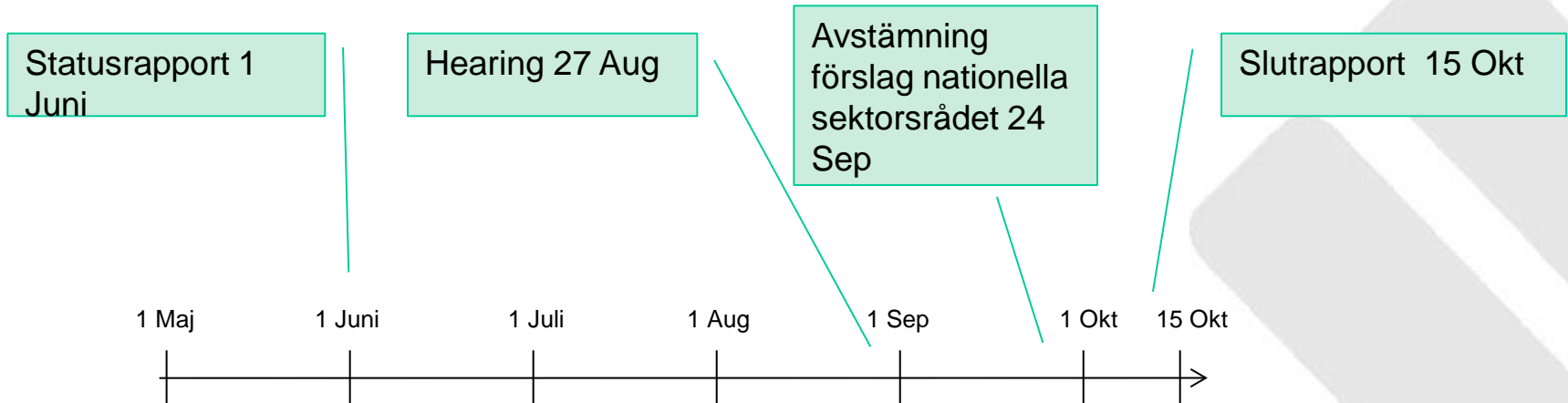
Innehåll

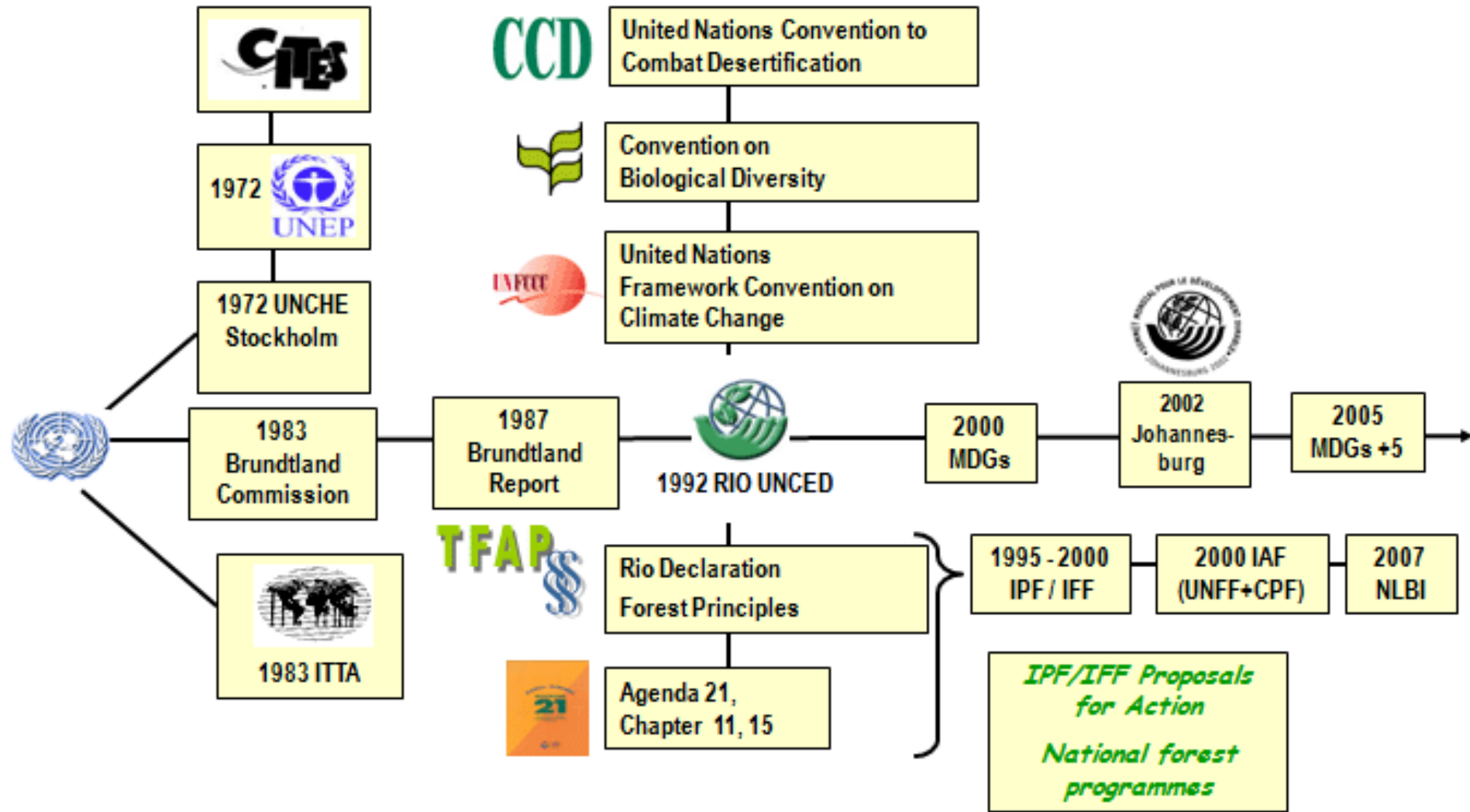
- Uppdraget
- Omvärldsanalys (översiktligt)
- Förslag
- Kort reflektion kring arbetsprocessen

Förstudie om nationellt skogsprogram

- Utreda om ett nationellt skogsprogram vore ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt verktyg för att ta tillvara framtidens möjligheter och identifiera hinder för ett hållbart skogsbruk
 - Jämförande studie av andra länders nationella skogsprogram
 - Belysa i vilken utsträckning svensk skogspolitik uppfyller vedertagna definitioner för nationellt skogsprogram
 - Ge förslag på process och element som kan ingå i ett svenskt nationellt skogsprogram
- Statusrapport 1 Juni 2013
- Slutredovisas 15 oktober 2013

Förstudie om nationellt skogsprogram

Vad är ett nationellt skogsprogram?

*Ett nationellt skogsprogram är en deltagande-, holistisk-, tvärsektoriell och iterativ process för policyplanering, implementering, övervakning och utvärdering på den nationella och/eller regionala nivån som syftar till fortsatt utveckling av hållbart skogsbruk och bidra till hållbar utveckling.
(MCPFE, fjärde ministerkonferensen)*

”...it is not meant to be a mere process of goverment planning.” (FAO 2006)

Deltagandeprocess

Definieras av att den är

- Inkluderande, frivillig, verklig och transparent

Deltagarna

- Agerar i god tro och delar fördelar såväl som ansvar
- Inte förutsätter ett visst utfall

Verklig delaktighet underlättas av

- Tydliga spelregler (ramar, mandat, regler för deltagande)
- Fungerande samrådsmekanismer
- Modeller för konfliktlösning
- Vetenskaplig information som är mottaglig för alla aktörer
- Oberoende moderatorer

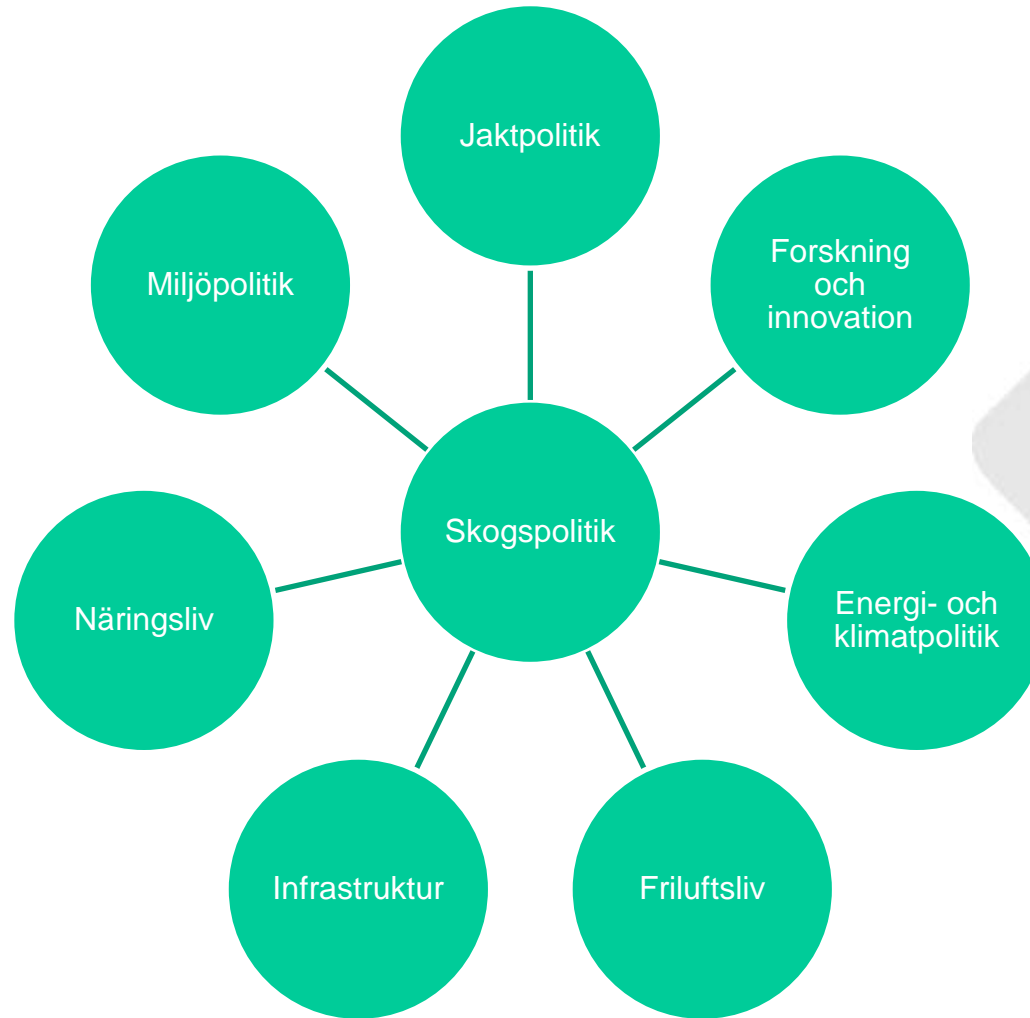
Holistisk process

Helheten är mer än summan av delarna.

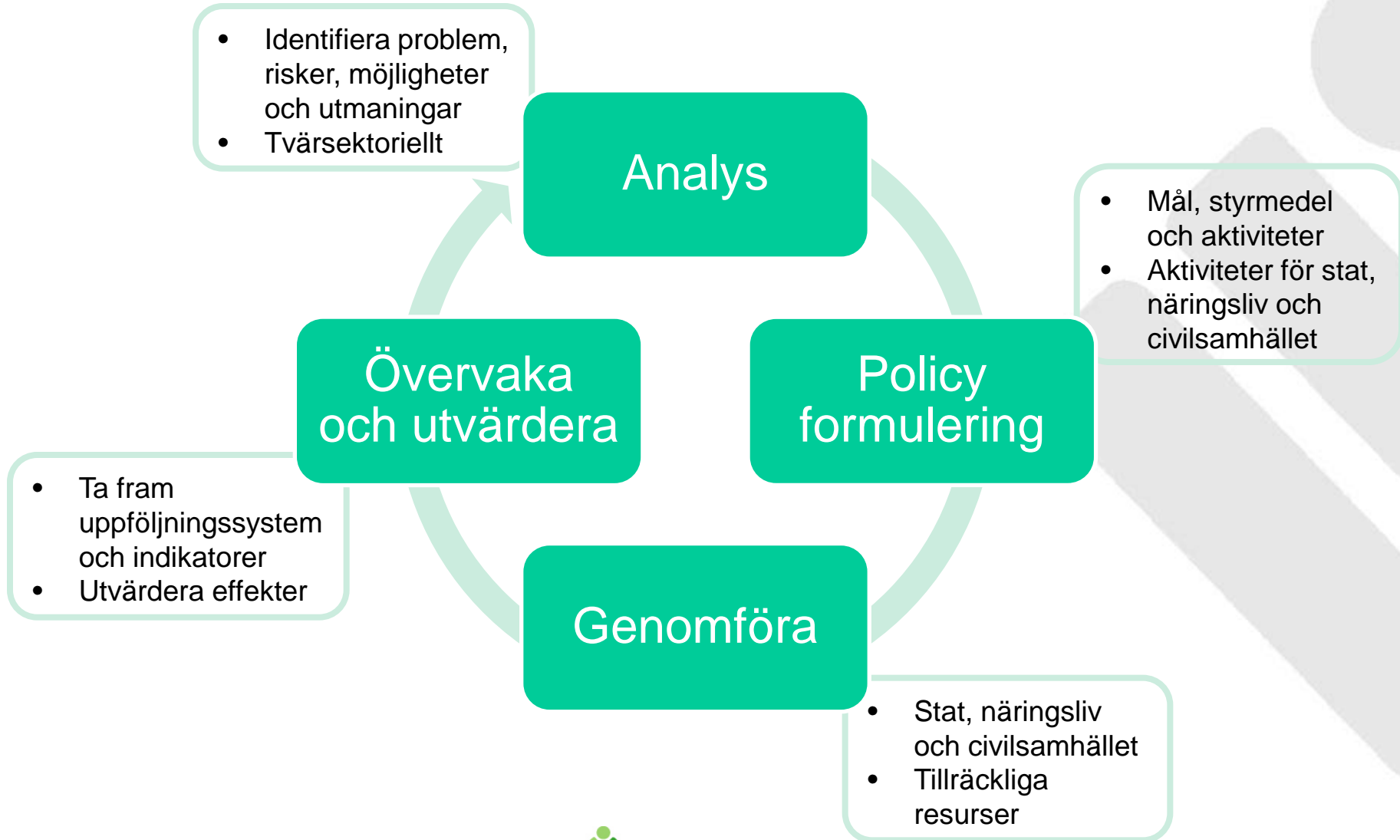
- Delägarskap vid genomförandet mellan stat, näringsliv och civilsamhället
- Dra nytta av intressenternas styrkor och resurser

Tvärsektoriell

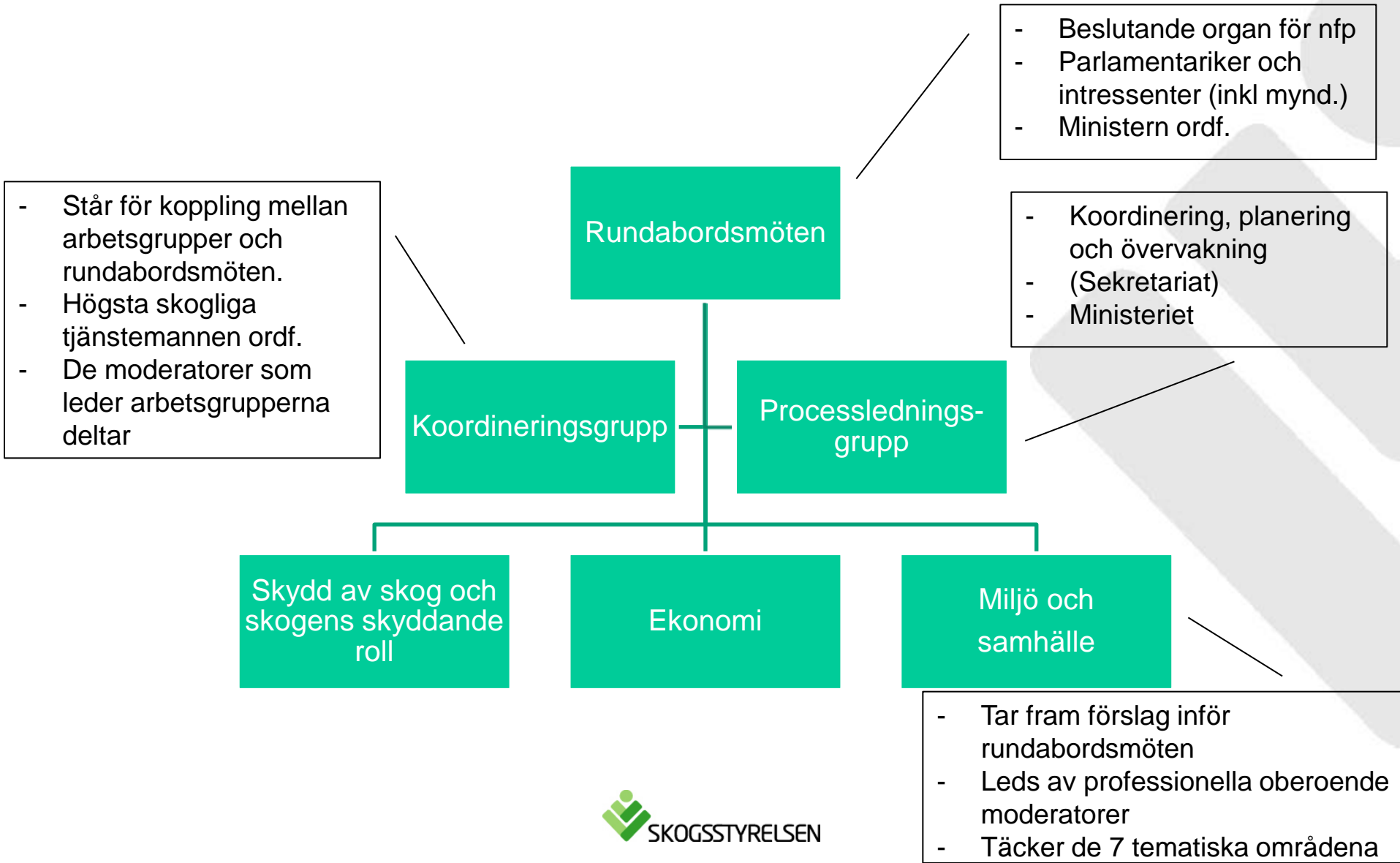
Motverka policy fragmentering

Iterativ process med ett långsiktigt åtagande

Organisation – exemplet Österrike

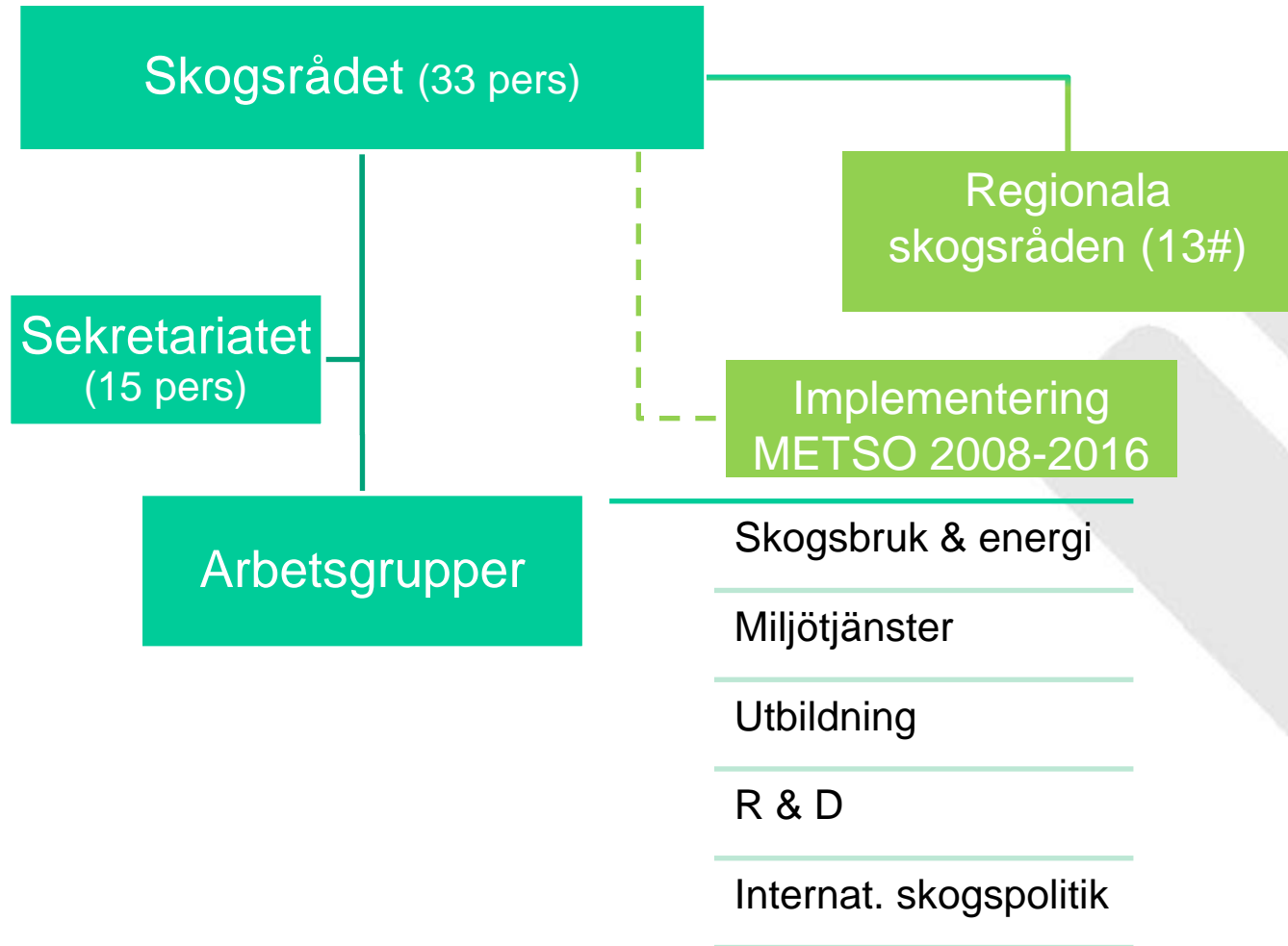
Innehåll – exemplet Österrike

- Skogsdialogprocessen påbörjades april 2003 och ledde till en nfp december 2005
- 7 tematiska områden
 - 1. Bidrag av Österrikes skogar till skydd av klimatet
 - 2. Hälsa och vitalitet av Österrikes skogar
 - 3. Produktivitet och ekonomiska aspekter av Österrikes skogar
 - 4. Biologisk mångfald i Österrikes skogar
 - 5. Skyddande funktionen av Österrikes skogar
 - 6. Sociala och nationalekonomiska aspekter av Österrikes skogar
 - 7. Österrikes internationella ansvar för hållbart skogsbruk
- Varje område omfattar principer, mål och åtgärder

6 Forest Europe kriterier för SFM

Organisation – exemplet Finland

Exemplet Tyskland...

- Nfp processen påbörjades hösten 1999
- 8 rundabordssamtal hölls, dock de fick en del kritik: för styrande roll från ministeriet, tvetydiga mål, otydliga åtgärder.
- Miljörörelsen godkände inte utkastet oktober 2000
- Ny omgång 2001-2002 med förbättringar: oberoende moderatorer; spelregler för att jämka maktförhållandena
- Resultat i september 2003 var 182 policyförslag som kom från 40 intressenter
- "Övervakningsfasen" 2004-2006 hade som syfte att komma ut med ett mindre antal nyckelförslag.
- Dock vid 18:e rundabordssamtal kunde man inte ena sig kring vem som tog ansvaret för vad och miljörörelsen lämnade processen.
- Efter 2006 åsidosattes idén med genomförandet av åtgärder och "nfp" förvandlades till ett diskussionsplattform för intressenter inför politiska beslut

Hearing

- 27 augusti med närmare 70 deltagare
- Syftet att få inspel och förslag på utformning och process kring ett svenskt nfp.
- Fyra grupper med diskussion kring tre huvudområden: (1) Vision för och mervärde av en nfp, (2) samverkan och delaktighet och (3) innehåll i svenskt nfp.
- (1) Skogen motor i en biobaserad samhällsekonomi, hållbart skogsbruk en plattform för nfp. Mervärden kan vara att få en helhetssyn och motverka policyfragmentering verktyg för konflikthantering.
- (2) Inkludera andra sektorer, täcka hela värdekedjan men också horisontellt.
- (3) Ramen för en nfp bör styras av identifierade samhällsproblem. Involvera andra processer på politisk nivå.

Förslag

Behov och mervärde av ett svenskt nationellt skogsprogram

- Ökad samsyn om skogens roll i samhället.
- Ökad tydlighet och därmed kraft i skogspolitikens genomförande.
- Bättre sektorsintegrering mellan olika sektorer som påverkar skogsbruket och som påverkas av skogsbruk.
- Ökad tydlighet och transparens i den nationella implementeringen av internationella avtal och konventioner. Ökad förankring och bättre process kring att ta fram svenska ställningstaganden i internationella förhandlingar.

Förslag

Ramar för ett nationellt skogsprogram

- Policyskapande - skapa policy för myndigheter (inom myndigheternas mandat), näringsliv och civilsamhälle även bör kunna bidra till att utveckla politiken genom att lägga förslag till regering och riksdag.
- Ge förutsättningar för bra samverkan och delaktighet.
 - Tydligt direktiv från regeringen med tydliga avgränsningar.
 - Baserat på erfarenheterna från andra länder skulle vi vilja rekommendera att man i processen tar fram tydliga spelregler (hur samverkan skall gå till och om hur beslutsprocessen ser ut) och uppföranderegler samt har oberoende moderatorer som leder möten.
 - Ekonomiskt stöd till ekonomiskt svaga intressenter bör övervägas.
- Långsiktighet – bred politisk uppslutning i riksdagen
 - Politiska effekter – framtida utredningar kanaliseras via nfp
 - Undvik parallella processer med policyskapande inslag

Förslag

Organisation

- Huvudmannaskap på regeringskansliet
- Sekretariat, utredningsresurser
- Överordnat organ + arbetsgrupper
- En svenskt nationellt skogsprogram bör, för att nå delaktighet och delägarskap, ha inslag/aktiviteter där aktörer på lokal och regional nivå har reella möjligheter att identifiera problem och åtgärder som därefter kan tas om hand i regionala skogsprogram och om lämpligt föras vidare på nationell nivå.

Förslag

Process för ett svenskt nationellt skogsprogram

- Ta fasta på FAO's processbeskrivning
- Behövs en initieringsfas
- I målformuleringsfasen
 - Mer fokus på åtgärder än målformuleringar
 - Åtgärder riktade till hela samhället (stat, näringsliv och civilsamhälle)
- Förslaget till etappmål tolkat som att målformuleringsfasen skall vara passerad 2015. Ambitiöst men genomförbart.

Reflektioner kring arbetsprocessen

- Bra dialog med L-dep kring uttolkning och närmare inriktning av RU
- Hearingen var viktig - förståelse, förankring och många bra inspel (delaktighet)
- Partsmöten (4 st) – värdefulla för fördjupad förståelse (kunde reda ut frågetecken hos intressenterna)
- Brett stöd i yttranden till MMB
- Har inte föreslagit innehåll då detta bör vara en del i nfp-procesen

Diskussion och frågor